

BEELDENDE KUNST Marres onderzoekt de mogelijkheid om zintuigen in de winter een tijdelijke oppepper te geven

Met kunst de winterdepressie te lijf

Korte dagen, donker, kou. Eén op de zestien Nederlanders lijdt onder de winter. Reden voor Kunstencentrum Marres in Maastricht om met de nieuwe expositie 'Winter Anti Depression Show' de winterdepressie te lijf te gaan.

door **Marlous Flier**

Als je de Britse psycholoog Cliff Arnall mag geloven, is de maandag in de laatste volle week van januari de meest depressieve dag van het jaar. Mensen voelen zich neerslachtig en weemoedig. Sinds 2005 gaat die zogenaamd treurige maandag door het leven als *Blue Monday*.

Als je gelooft in de filosofie van Arnall, dan had Kunstencentrum Marres in Maastricht, zelfs in een winter die maar geen winter wil worden, geen betere startdatum kunnen kiezen voor een tentoonstelling die de winterdepressie moet verdrijven. Zaterdag openden officieel de deuren van *Winter Anti Depression Show*, een expositie waarop enkele zintuiglijke ervaringen er samen voor moeten zorgen dat gevoelens van somberheid voor even als sneeuw voor de zon verdwijnen.

Volgens Marres lijdt één op de zestien Nederlanders onder de winter. De kou, de vertraagde stofwisseling, het gebrek aan zonlicht; een deel van de bevolking heeft er serieus last van. Uit bed komen, is een probleem, sociale contacten bijhouden een opgave, prestaties op het werk blijven achter. 's Ochtends in het donker van huis gaan, 's avonds in het donker weer thuis komen. Zoals een van de gepensioneerde vrijwilligers van Marres zegt: „Toen ik nog werkte, had ik

In de installatie 'Zonneklanken' proberen bezoekers met spiegeltjes verschillende zomergeluiden te activeren.

foto **Rob Oostwegel**

in de winter het idee dat ik niet leefde.” Marres benaderde acht kunstenaars voor de expositie die allemaal de focus leggen op het prikkelen van de zintuigen: zicht, reuk, smaak, gehoor en tast. Is het mogelijk om die te prikkelen en zo de winter buiten de deur te houden? De *Winter Anti Depression Show* is een pilot voor de grote zintuigententoonstelling *Here Comes The Sun* in december 2015.

Zo moet *Zomergeur* van de Italiaanse geurontwerper Alessandro Gualtieri ruiken als de zomer. In de in-

stallatie *Zonneklanken* van het Utrechtse FourceLabs klinken zomergeluiden als de bezoekers met een klein spiegeltje en een lichtbron sensoren weten te activeren. Meeuwen, een terras, spelende kinderen, fluitende vogels. Katja Gruijters legt de focus in haar

► **Alle zintuigen komen in de winter te kort: mens mist geur van bloemen en geluid van krekels.**

Sint-Janskruid Lab op het gelijknamige goedje dat al jaren wordt gebruikt tegen depressies. Ze presenteert een vrolijksheidsdieet van allerlei toepassingen.

Ook is er een video van de zon op reis. Lisa Pacini en Christine Istad maakten het videoverslag *Sun* in 2012. Ze ontwikkelden een grote zon en voorzagen die van led-lampjes. Vervolgens brachten ze het gevaarte, dat van kleur kan veranderen, op een trailer naar het noorden van Noorwegen, naar de plek waar de echte zon zich in de winter nauwelijks laat zien. De video is

een vooraankondiging van de reis van de zon vanuit het hoge noorden naar Maastricht.

In een andere video is een man in pak te zien die bloemen in een besneeuwde heuvel steekt en zo een kleurrijk pad maakt. Halverwege de rondleiding had hij ook al bloemen gehangen in een kale boom. Onder het motto 'als de zomer zich niet laat zien, maken we 'em toch gewoon zelf'.

'Winter Anti Depression Show', t/m 23 maart, wo-zo, twee rondleidingen per uur. Reserveren aanbevolen.